

KERK & Leven

07

2022

WEEKKRANT

16 FEBRUARI

JAARGANG 83

EDITIE 1268

FEDERATIE SINT-KRUIS

WWW.KERKENLEVEN.BE

P900720 | AFGIFTEKANTOOR: 2099 ANTWERPEN X | AFZENDER: HALEWIJNLAAN 92 - 2050 ANTWERPEN

Dop je mee voor BCG?

Ben je ooit al een blindengeleidehond tegengekomen? Ze helpen hun blinde en slechtziende baasjes om zich veilig te verplaatsen in het verkeer. Het **Belgisch Centrum voor Geleidehonden (BCG)** geeft hen hiervoor met veel plezier een speciale opleiding.

Het Belgisch Centrum voor Geleidehonden is een nationale mobiliteitsorganisatie die sinds 1990 blindengeleidehonden opleidt en gratis ter beschikking stelt aan personen met een visuele beperking.

Een geleidehond draagt bij tot de integratie van blinde of slechtzien-

de personen in onze maatschappij. De hond geeft hen de mogelijkheid zich zelfstandiger, sneller, meer ontspannen, maar vooral veiliger te verplaatsen.

BCG leert de persoon met een visuele beperking omgaan met hun geleidehond en verleent blijvende nazorg aan de hond en de geleidehondgebruiker.

Deze opleiding is tijdsintensief en dus niet goedkoop.

Om extra centjes in te zamelen, spaart het BCG dopjes. Het principe is heel simpel én iedereen kan helpen. Op het werk, op school of thuis, overal zijn er wel plastic dopjes. Wij vragen om deze te verzamelen en ze te brengen naar één van de vele inzamelpunten in België. Daar worden ze opgepikt in grote hoeveelheden om ze vervolgens te sor-

teren. De gesorteerde dopjes worden verkocht aan een recyclagebedrijf, dat ze versmelt om er duurzaam materiaal van te maken zoals stoelen of banken. De opbrengst van de dopjes wordt gebruikt voor de opleiding van de honden. Spaar mee voor de natuur!

De cyclus van de dopjesactie

1. Verzamelen
Iedereen kan dopjes verzamelen! Thuis, op school, op het werk...
2. Transport naar sorteercentrum.
Vrijwilligers brengen de dopjes van de inzamelpunten tot bij de sorteercentra.
3. Sorteren
Enkel de zuivere plastic dopjes kunnen gebruikt worden.
4. Transport naar recyclagefirma.
De dopjes worden naar de fabriek gebracht om ze daar te recyclen.
5. Verwerken.
De dopjes worden fijngemalen tot schilfers en herwerkt tot nieuwe producten.
6. Van dopje tot geleidehond.
De opbrengst wordt gebruikt voor de opleiding van de honden.

Kleine ingrepen die zorgen dat dopjes niet geweigerd worden:

Stickers zo goed mogelijk verwijderen
Piepschuim, karton, rubberen ringen verwijderen
Droogzout in de doppen van medicatie verwijderen

Dopjes en deksels worden geweigerd:

Als ze vies zijn: vol zand, etensresten, schimmel
Wanneer ze groter zijn dan 25 cm doorsnede

Kan je niet genoeg krijgen van onze dopjesactie?

Neem dan eens een kijkje op de website www.dopjesactie.be.

Je kan je dopjes brengen naar het verzamelpunt bij pater Klem Bellinckx en Liske Schols in de Schepenbankstraat 22 in Sint-Kruis Male, tel 0473 80 76 11.

Deze mensen zijn reeds 17 jaar verzamelpunt voor BCG. Eerst deden ze dat in Limburg waar Liske BCG leerde kennen via een slechtziende en tenslotte blinde koördinator die een geleidehond nodig had. En toen ze naar Male verhuisden, werden ze ook hier een verzamelpunt.

In hun garage stapelen ze de zakken met dopjes. Bijna dagelijks worden hoeveelheden dopjes aangeleverd. Elke maand kunnen de vrijwilligers van BCG zo'n 20 zakken ophalen bij pater Klem en Liske. **Maar meer is nog altijd welkom!**

Lut Desoete

DOP JE MEE VOOR BCG?

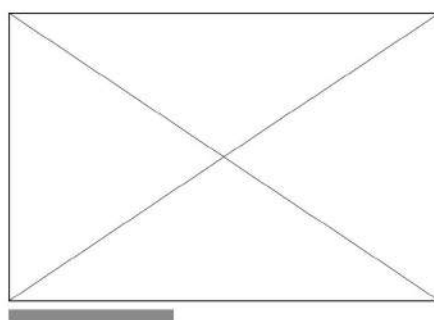
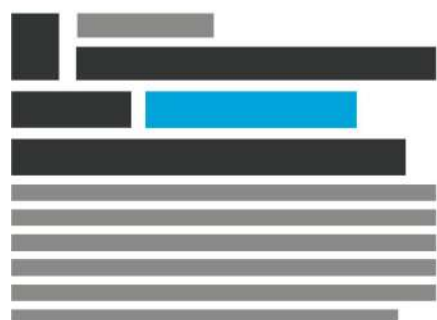
Welke dopjes **wel** verzamelen?

- Melk
- Fruitsap
- Water
- Frisdrank
- Novenaars
- Spruitbussen
- Schets, pennen
- Olie, azijn
- Sportdrank ook het plastic kopje mag
- Smeerpasta's, choco, honing en smeerkas
- (Afwes-)producten, plantenvoeding
- Shampoo, douchegel en tandpasta
- Zalf en medicatie
- Plastic winddoppen
- Deo en haarproducten
- Suizen en kruiden

Welke dopjes **niet**?

- Metalen schroefdoppen
- Kroonkurken
- Inkasservies
- Handproeiers en pompjes
- Batterijen
- Doppen groter dan 25cm doorsnede
- Wakrijpers
- Wijkurken
- Lipjes van bikjes
- Rubberen doppen

Meer informatie over goede en slechte dopjes, inzamelpunten, ophalingen en over onze werking: www.dopjesactie.be
Belgisch Centrum voor Geleidehonden vzw - Sint-Truidersteenweg 309 - 3700 Tongeren

Colofon

ALGEMENE REDACTIE
Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen
03 210 08 40
redactie.kerkenleven@kerknet.be
secretariaat.kl@kerknet.be
www.kerkenleven.be

PUBLICITEIT

Trevi plus bvba
Meerlaan 9, 9620 Zottegem
09 360 48 54 • fax 09 367 49 88
katrien.lannoo@treviplus.be
www.treviplus.be

DIENST PAROCHEBLADEN

Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen
03 210 08 30
dienst.parochiebladen@kerknet.be

ABONNEMENTEN

Abonnementen en adreswijzigingen
uitsluitend via de parochie.

Copyright

Alle teksten, foto's en beeldmateriaal uit **KERK & leven** zijn auteursrechtelijk beschermd. Zonder toestemming van de uitgever mogen ze op geen enkele wijze worden verspreid. De uitgever is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de advertenties. Lezersbrieven moeten naam en adres vermelden. De redactie behoudt zich het recht teksten in te korten of te weigeren. **KERK & leven** is een uitgave van Kerk en Media vzw

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Herman Cosijns

Diocesane redactie Brugge

Liselotte Anckaert, 050 44 49 50,
liselotte.ancaert@kerknet.be
Bertrand Goethals, 09 225 16 26,
bertrand.goethals@kerknet.be
Potterierei 72, 8000 Brugge

Plaatselijke redactie en abonnementen

Rekeningnummer:
BE22 4752 0671 0147
Pastorieweg 15

Foto's Kerk en Leven

Alle foto's zijn genomen door eigen medewerkers

Hugo Pieters, pastoor-moderator

Federatie Sint-Kruis
Brieversweg 332
tel./fax: 050 35 55 78
federatiesintkruis@gmail.com

Wilfried Desrumaux, diaken

Kastanjelaan 4
tel. 050 35 83 54
wilfried.desrumaux@telenet.be

Bart Verhelle, diaken decanaat

Moerkerk Steenweg 391
tel. 0492 316 993
bart.verhelle@live.be

Lien Lecompte

Parochieassistente federatie Sint-Kruis
0477 09 13 49
kerkenlien@gmail.com

Federaal rekeningnummer:

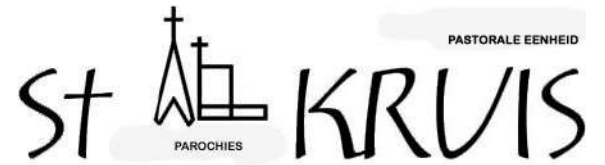
BE77 7510 0283 2642

Secretariaat

Sint-Thomas van Kantelberg
Brieversweg 332
Dinsdag van 9.00 tot 11.00 uur
Vrijdag van 9.00 tot 12.00 uur
tel./fax 050 35 55 78
federatiesintkruis@gmail.com

Secretariaat H. Kruisverheffing

Pastorieweg 15
Maandag van 9.30 tot 11.30 uur
tel. 050 35 45 84
hkruisverheffing@gmail.com

VIERINGEN EN DIENSTEN

Liturgische vieringen

HK = HEILIGE KRUISVERHEFFING ST = SINT-THOMAS VAN KANTELBERG

Zaterdag 19 februari in HK
18.00 u. Eucharistieviering voor Mgr. Delescluze (fundatie).

Zondag 20 februari in ST
10.30 u. Eucharistieviering voor overleden ouders.

Voor Guido Rousseuw, echtgenoot Denise Van Acker, en overleden vrienden en burenen.

Dinsdag 22 februari in klooster HK
18.00 u. Eucharistieviering voor kanunnik Duhamel (fundatie).

Woensdag 23 februari in ST
08.30 u. Eucharistieviering voor een overledene.

Woensdag 23 februari in HK
09.00 u. Morgengebed
Getijdengebed in de kapel.

Donderdag 24 februari in klooster HK
18.00 u. Eucharistieviering voor kanunnik Duhamel (fundatie).

Vrijdag 25 februari in ST
08.30 u. Eucharistieviering voor een overledene.

Zaterdag 26 februari in ST
18.00 u. Eucharistieviering voor een overledene.

Zondag 27 februari in HK
10.30 u. Eucharistieviering voor Mgr. Delescluze (fundatie).

Uit de liturgische kalender

Zondag 20 februari:
Zevende zondag door het jaar:

Wees barmhartig zoals uw Vader barmhartig is (Lc. 6, 27-38).

Zondag 20 februari:
H. Eleutherius, bisschop:

Afkomstig van Doornik, wordt Eleutherius aangesteld tot eerste bisschop van zijn geboortestad (497-531). Het bisdom Doornik omvat heel het territorium van het bisdom Brugge, dat veel later wordt opgericht. Eleutherius is de patroonheilige van Doornik.

Dinsdag 22 februari:
Gedenkdag van het ambt van de bisschop van Rome of de apostolische stoel:

Reeds vanaf de 4de eeuw wordt in Rome het feest gevierd van de cathedra van de apostel Petrus als symbool van de zending die Christus aan zijn apostel toevertrouwt. Het geloof van Petrus is immers de rots waarop de Heer zijn kerk bouwt.

Woensdag 23 februari:
H. Polycarpus, bisschop en martelaar:

Polycarpus, een leerling van Johannes, is de laatste getuige van de apostolische tijd. Hij sterft op de brandstapel in de arena te Smyrna in aanwezigheid van heel het volk terwijl hij God dankt waardig bevonden te zijn te worden gerekend onder het getal van de martelaren en deel te krijgen aan de kelk van Christus. Dit gebeurt op 23 februari 155, hij is 89 jaar oud.

Vrijdag 25 februari:
H. Walburgis, maagd:

Walburgis, dochter van de H. Richardis, komt op verzoek van de H. Bonifatius, apostel van de Germanen, naar het vasteland. Zij vertoef enige tijd te Antwerpen en wordt later abdis te Heidelberg in Beieren waar zij sterft op 25 februari 779. Haar relieken worden in 870 overgebracht naar Veurne.

Leven op en rond de parochies

LITURGISCHE VIERINGEN

De eucharistievieringen gaan door volgens de raadgevingen van de Nationale Veiligheidsraad.

SECRETARIATEN

De secretariaten zijn dicht omwille van coronamaatregelen. Gelieve telefonisch contact op te nemen voor een afspraak.

De secretariaten zijn te bereiken via 050 35 55 78 (alleen 's avonds na 19.00 uur) of federatiesintkruis@gmail.com
hkruisverheffing@gmail.com

U kunt ook veel informatie vinden op onze website
www.parochiessintkruis.be

OPEN KERKEN

De kerkgebouwen zijn open voor persoonlijk gebed en bezinning. Heilige Kruisverheffing: dagelijks van 09.30 uur tot 17.00 uur. Sint-Thomas van Kantelberg: elke woensdag van 14.00 tot 15.00 uur

WE VERTROUWEN TOE AAN DE VERREZEN HEER

Michel Vanderghote, 94 jaar, uitvaartdienst op 7 februari in Sint-Thomas van Kantelberg.

OKRA SINT-KRUIS

Maandag 21 februari: EHBO voor senioren, specifiek gericht op situaties waarin senioren verzeild raken. We starten om 14.00 uur in de CM Moerkerkesteenweg 118. Een kleine bijdrage wordt ter plaatse gevraagd.

FACEBOOK

Neem en kijkje op de facebookpagina van onze federatie - je hoeft daarvoor geen profiel te hebben of aan te maken - op de pagina <https://www.facebook.com/Federatie-Sint-Kruis-110030777310715>

Nog leuker zou zijn als je aanklikt dat je de pagina leuk vindt. Om deze pagina "op te leuken"

zijn alle tips of weetjes van Sint-Kruis welkom. Indien zinvol voor onze gemeenschap, plaatst parochieassistente Lien ze dan op facebook. Ook foto's van activiteiten van de verschillende werkgroepen zijn leuk. Stuur alles door naar kerkenlien@gmail.com.

Wel opletten als u foto's doorstuurt. In verband met de wet op de privacy is het belangrijk dat al wie op de foto staat akkoord is om die op facebook te zetten. Dus wil dit er zeker bij vermelden dat Lien dit duidelijk weet.

Een luisterend oor, een helpende hand

ZIEKENBEZOEK OF COMMUNIE

Je bent ziek of hoogbejaard ...

Je kan niet naar de eucharistieviering komen: dan kan de **H. Communie** aan huis gebracht worden. Contacteer pastoor of diaken (zie colofon).

Je wenst bezoek van een parochiale medewerker, contacteer Hedwin De Cuyper 0496 15 16 53 (Sint-Thomas)

TELE-ONTHAAL:

PRATEN IS DE EERSTE STAP, BEL 106.

Vragen over relatieproblemen, eenzaamheid, gezondheid, verslaving, depressie, zelfdoding...? Tele-onthaal is bereikbaar 24 uur op 24, 7 dagen op 7, telefonisch via het noodnummer 106 of online via www.tele-onthaal.be.

ZELFDODING

Vragen over zelfdoding? Je kan anoniem terecht op het **gratis noodnummer 1813**.

Liever chatten dan praten? Surf naar de website, dagelijks van 19.00 tot 21.30 uur
www.zelfmoord1813.be

FINANCIËLE OF MATERIËLE NOODSITUATIE

Contacteer de Sint-Vincentiusvereniging St-Kruis
0476 30 80 87
of Open **Balie**, Baliestraat 5, Brugge, elke dag van 10.00 tot 11.30 uur, telefoon 0493 88 46 87
antoon.vandeputte@telenet.be

NOOD AAN ONDERDAK

24 uur op 24 en 7 dagen op 7: Regionale Crisisopvang, Katelijnevest 15, Brugge, tel. 050 66 30 81
crisisopvang@cawregiobrugge.be

Zie ook onze website
www.parochiessintkruis.be

Samen bidden op weg naar Pasen

Een nieuw initiatief in de federatie Sint-Kruis
Samen zingen - bidden - mediteren rond de lezingen van de zondag.

Bij de zusters van Maria, Pastorie-
 weg 2, Sint Kruis. (naast VBS Mo-
 zaïek).

De donderdagen in de Veertigda-
 gentijd van **14.45 tot 16.00 uur.**
 03/03 - 10/03 - 17/03 - 24/03 - 31/ 03
 07/04 **KRUISWEG**

Iedereen is welkom.
 (Rekening houdend met de CORO-
 NA beperkingen van de dag)

De Andere Film

**Donderdag om 20.00 uur
 in Kinopolis te Brugge
 Koning Albert I-laan 200**

**Wijziging ticketverkoop vanaf
 januari!**

- aankoop online Andere Film
- aankoop online kinopolis Brugge
- aankoop aan automaat Kinopolis
- aankoop aan de kassa Kinopolis

Meer info krijg je:

- aan onthaal DAF bij Zaal 5
- telefonisch: F. De Bic 0498 / 11 42 54
- via www.anderefilm.be
- via info@anderefilm.be

**Kinopolis bereikbaar met
 openbaar vervoer De Lijn
 Heen:**

Station Brugge lijn 27 (Kinopolis-
 Loppem)
 19:37 u. - aankomst 19:49 u.

Terug:

22:02 u. lijn 94 naar station Brugge
 22:33 u. lijn 88 naar station Brugge

Tickets:

8 euro
 Na 10 tickets - 11de gratis

Contact:

info@anderefilm.be - www.anderefilm.be

**Donderdag 17 februari
 THE ASSISTANT**

VS 2019 – Regie: Kitty Green – Taal:
 Engels - 87'
 Vertolking: Julia Garner, Owen
 Holland e.a.

Nadat filmmogul Harvey Wein-
 stein van zijn sokkel was gedon-
 derd, vroegen velen zich af: hoe is

het mogelijk dat hij jarenlang onge-
 straft vrouwen kon blijven intimi-
 deren en misbruiken? Iedereen wist
 er toch van? Met 'The Assistant'
 verschijnt nu een film die focust op
 één van die mensen uit de filmindus-
 trie die het wisten en niets deden.

Jane werkt als assistente van een
 bekende magnaat in een productie-
 huis in New York. Wanneer ze haar
 beklag doet over het wangedrag van
 haar baas, krijgt ze te horen dat haar
 carrière voorbij is als ze durft klacht
 in te dienen.

Kitty Green laat de baas niet zien,
 maar laat in elk beeld de terreur en
 de angst die hij zaait voelen. In haar
 eerste fictiefilm wijst ze op de ge-
 deelde verantwoordelijkheid in een
 toxische zwijgcultuur. 'The Assis-
 tant': minimalistisch, maar tegelijk
 ijzersterke cinema.

Erik Stockman, Humo 23 aug, 2021

*De eerste echt goeie MeToofilm: cinemato-
 grafisch sterk en een stevige aanzet tot in-
 trospectie en debat ??? Focus Knack*

**Donderdag 24 februari
 Inleiding: Freddy Sartor
 DEAR COMRADES**

Rusland 2020 – Regie: Andrei Kon-
 chalovsky – Taal: Russisch - 121'
 Vertolking: Yuliya Vysotskaya, Vla-
 dislav Komarov e.a.
 Palmars: Russische Oscar-inzen-
 ding – Festival Venetië: Speciale Ju-
 ryprijs

Sovjet-Unie, jaren '60. Lyuda is een
 overtuigde communiste en lid van

het partijbestuur. Wanneer een ar-
 beidersstaking dreigt als gevolg van
 stijgende voedselprijzen en ver-
 laagde lonen, pleit ze voor een hard
 optreden. Haar dochter kiest even-
 wel de kant van de arbeiders. Het
 protest wordt aan flarden gescho-
 ten. Maar door wie? Lyuda komt tot
 het gruwelijke besef dat haar doch-
 ter mogelijk is omgekomen. Haar
 wereldbeeld begint te kantelen....

De bloedige onderdrukking van
 het protest in Novotsjerkassk werd
 jarenlang in de doofpot gestopt.
 De 84-jarige regisseur Andrei Kon-
 chalovsky vertelt deze pijnlijke
 bladzijde uit de geschiedenis van
 de Sovjet-Unie met verve in een
 prachtige zwart-wit fotografie. Ga
 dit meermaals bekroonde sprookje
 van de communistische heilsstaat
 zien!

Freddy Sartor

*"Een spannende trip door de vergeten, in
 bloed gedrenkte Sovjetgeschiedenis." ???
 Focus Knack*

Bij de 3de zondag door het jaar

Vrede zal er zijn, waar geen macht vernedert noch dwingt,
 waar vertrouwen openbloeit.

Vrede zal er zijn, waar de vluchteling veilig is,
 waar de dakloze een thuis vindt.

Vrede zal er zijn, waar iedereen anders mag zijn,
 waar ieders aard wordt aanvaard.

Vrede zal er zijn, waar elkaar dienen liefde is,
 waar brood en beker worden gedeeld.

Vrede zal er zijn, waar ieders geloof wordt geëerbiedigd,
 waar in uw Naam verbondenheid
 in verscheidenheid wordt gezocht.

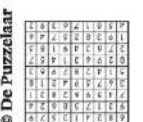
Marinus van den Berg

SUDOKU

	8	2	4		3		7	9
					8	6		
7		5		6				1
	6	7		9	4		1	8
				8				3
	2	9	6			4	5	
2		6			9			5
1		3	8		5	7	4	
	5		1			3		

Ontdek meer en andere puzzels in onze
 puzzelboeken en -tijdschriften.

DEPUZZELAAR

CD KLASSIEK Franse pianisten Gounod & anderen

Pianist Peter Vanhove bestudeert en promoot graag minder bekende klaviermuziek uit de negentiende eeuw. Die zoektocht leverde al enkele cd's op en nu heeft hij een dubbel-cd klaar met Franse pianomuziek uit de romantiek en het impressionisme. Meer bepaald met werk van Gounod, Alkan, Fauré, Bizet en De Séverac.

Van die Franse school is Charles Gounod (1818-1893) de initiator. We kennen hem van het Ave Maria uit 1858. Peter Vanhove laat ons echter een ander geluid horen. Op de eerste cd staan de *Six romances sans paroles*, een verwijzing naar Mendelssohns *Lieder ohne Worte*, die een cultstatus genoten. Gounod laat zich horen als een getalenteerd schilder van gevoelens en stemmingen.

Ooit was Charles-Valentin Alkan (1813-1888) een wonderkind op pianoforte, maar later werd hij ook beroemd als pianist. Als componist legde hij de lat zo hoog dat haast niemand zijn werk kon of wilde spelen. Van dat extremisme is op de cd niets te merken. Ook Georges Bizet (1838-1875) blijkt een briljant pianist ook al kent men hem vooral

als operacomponist. Die opera's maakten dat zijn pianocomposities onderbelicht bleven. Peter Vanhove speelt op cd 2 zes korte, maar krachtige werkjes. Met Gabriel Fauré (1845-1924) zijn we een volle generatie verder beland. De drie werkjes van Fauré vertegenwoordigen in feite drie bundels. *Capriccio* opus 84,1 komt uit de 8 *pièces brèves*, een wat ongelijke verzameling die hij samenstelde in 1902, maar waarvan delen nog behoren tot zijn jeugdwerk. Nummer 1 schreef hij in 1899 als proefwerk voor zijn conservatoriumleerlingen. Uit een bundel met 13 *Barcarolles* presenteert Vanhove de vierde (opus 44,4) en daarnaast is er ook de laatste en meest verleidelijke van de drie *Romances sans paroles* (opnieuw een jeugdwerk uit 1863). Het is volromantisch van inslag, ligt goed in het gehoor en Proust vond het even verslavend als zijn 'madeleinetjes'.

Baron Déodat de Séverac (1872-1921) uit Toulouse tot slot kende de artistieke beau monde op zijn duimpje. Knap van Peter Vanhove dat hij niet toegeeft aan de verleiding om die fijne muziek op te kloppen en te dramatiseren. Aldus onttaart sentiment nimmer in sentimentaliteit. (JC)

Gounod & Compagnie. *Pièces pour Piano*, door Peter Vanhove (piano). 2 cd's, Pavane ADW7595 (distributie Outhere Music), 23 euro.

CD HEDENDAAGS Uit ruïnes herrezen Hanns Eisler

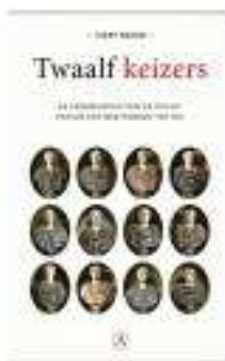
Auferstanden aus Ruinen (letterlijk: herrezen uit ruïnes) was het volkslied van de Duitse Democratische Republiek en werd gecomponeerd door Hanns Eisler (1898-1962). In de tekst wordt vijf keer gesproken over Duitsland, dat een verenigd vaderland wordt genoemd, maar na de bouw van de Berlijnse Muur mocht de tekst niet meer worden gezongen. Het toonde Eislers lastige parket aan, die in 1948 naar Oost-Berlijn was uitgeweken, nadat hij als balling in de Verenigde Staten was gebrandmerkt als communist. Eerder had hij als half-Jood na-

zi-Duitsland moeten ontvluchten.

Eislers *Deutsche Sinfonie*, eigenlijk een cantate voor koor, solisten en orkest, werd gecomponeerd aan het eind van de jaren 1930, pas in 1957 voltooid en pas in 1995 voor het eerst uitgebracht in een studio-opname. Het heette een anti-Hitlersymfonie te zijn. Deze *Capriccio*-uitgave van de liveopname uit 1989 in het Konzerthaus in Wenen werd geheel geremasterd en opnieuw uitgegeven. De teksten van Berthold Brecht en de muziek gelden als toonvoorbeeld van 'ont-aarde' muziek, een geheel van antifascistische en arbeidersliederen, met daarnaast schitterende orkeststukken. (EDS)

Hanns Eisler, *Deutsche Sinfonie*, Op. 50, door het ORF Vienna Radio Symphony Orchestra & het Wiener Jeunesse Chor onder leiding van Günther Theuring, *Capriccio*, C5428, 23 euro.

BOEK ERFGOED Naleven van beelden Mary Beard

Goede historische literatuur bestaat uit goed vertelde verhalende kleppers over populaire onderwerpen zoals de tempeliers, Napoleon, Churchill of deelfacetten van de Tweede Wereldoorlog. Of uit originele benaderingen van een gekend onderwerp. In *Twaalf keizers* vertelt Mary Beard, hoogleraar aan de

universiteit van Cambridge, hoe de beeldvorming van de rijken en machtigen in het Westen meer dan twee millennia lang werd bepaald door voorstellingen van Romeinse heersers. Centraal staan de 'twaalf eerste keizers' van het Romeinse rijk, van de meedogenloze Julius Caesar tot de vervloekte Domitianus. Oude beelden werden herhaald of heruitgevonden, soms zelf hergebruikt. Vorsten van veel later lieten zich graag afbeelden als Romeinse keizers, wat soms potsierlijk oogde.

De waarheid is dat we eigenlijk niet zo veel afbeeldingen hebben van de heersers uit de Romeinse tijd. Van Augustus zijn er dat vandaag, op de munten na, zo'n tweehonderd en dat aantal groeide door archeologische vondsten. Schilderwerken bleven meestal niet bewaard. De meeste voorstellingen van keizers dateren van lang na hun tijd. Bovendien blijkt het lastig te bewijzen of een marmeren beeld authen-

tiek is of een kopie uit de vroegmoderne tijd.

Dat proces van herhaling gaat door tot op vandaag. Dankzij gladiatorfilms of stripverhalen hebben mensen vandaag een beeld van een Romeinse keizer nog voor ze ook maar een echt antiek beeld hebben kunnen aanschouwen. Maar waarom willen we ons steeds opnieuw identificeren met de deugden en de slechtheden van het Romeinse rijk? Gewoon, ze spreken tot onze verbeelding. (EDS)

Mary Beard, *Twaalf keizers*. De verbeelding van macht, van de antieke wereld tot nu, Athenaeum, Amsterdam, 2021, 421 blz., 40 euro, ISBN 978 90 2531 415 6.

BOEK ROMAN Een ander leven Jon McGregor

De Brit Jon McGregors jongste roman, *Het woord voor rood*, opent middenin de witte weidsheid van Antarctica. Drie mannen doen er hun werk in

weer en wind. Twee van hen zijn nieuwelingen, geografen die met hun apparatuur landkaarten moeten corrigeren, de derde een ervaren rot, hun technisch assistent. Het werk is af, er is tijd om te poseren voor foto's. Tot het, uit het niets, gaat stormen.

Een boekdeel verder is de ervaren gids de weg kwijt. Hij kampt met afasie, waardoor hij zelfs nauwelijks kan getuigen over wat er op Antarctica gebeurde. Anderen trekken nu naar het zuiden, niemand heeft hem nog nodig. Ook zijn echtgenote leidt plotseling een ander leven. Het ene moment was ze nog een toonaangevend klimaatwetenschapper, het andere een mantelzorgster die de was amper kan bijhouden. Ze assisteert haar man in elk domein van het leven, van de pogingen tot gesprekken met

oud-collega's tot het toilet. Wie is zij nog? Wie is hij nu?

Zoals Antarctica overweldigend eentonig is, lijkt het leven van het koppel dat aanvankelijk ook. Jon McGregor roept beide werelden, die van het avontuur en die van de zorg, levendig op. In de leegte van het tweede, andere leven van zijn personages laat hij nieuwe gidsen opduiken. Waar kan de ontdekkingsreis hen nog brengen? (JVM)

Jon McGregor, *Het woord voor rood*, Uitgeverij Nieuw Amsterdam, Amsterdam, 2022, 270 blz., 21,99 euro, ISBN 978 90 4682 898 4.

BOEK BUITENLAND Duitsland voor de geest Dirk Rohtus

Dit jaar zijn alle ogen gericht op de presidentsverkiezingen in Frankrijk. Duitsland daarentegen heeft inmiddels een nieuwe regering, de eerste sinds zestien jaar zonder de christendemocraten én zonder Angela Merkel aan het stuur.

Dirk Rohtus (1961) is hoofddocent Duitse geschiedenis en Europese politiek aan de KU Leuven en bestudeert al sinds vele jaren de rol van Duitsland in Europa. Dit boek bevat een uitgebreid essay over het einde van

het tijdperk Merkel en meer dan vijftig artikels over Duitse cultuur, geschiedenis, de werking van de staat en de links-rechts-tegenstelling bij onze oosterburen. Het verscheen het afgelopen najaar, waardoor het eerste deel ondertussen dus is ingehaald door de actualiteit. Sinds 8 december zetelt er immers een andere bondskanselier in Berlijn, de sociaaldemocraat Olaf Scholz, en bestuurt een rood-groen-liberale regering het land. Na talrijke pogingen kreeg de conservatief Friedrich Merz eindelijk de touwtjes in handen bij de christendemocraten van de CDU, wat een trendbreuk is met de lijn Merkel. Dat kwam te weinig aan bod in onze media, maar Rohtus geeft klaar en duidelijk de context waarin dat alles past.

De stukken verschenen de voorbije jaren in kranten en op websites. Rohtus peilt met grote deskundigheid naar het intellectuele en politieke klimaat in Duitsland, zowel in het verleden als heden. Er is aandacht voor klassieke, rechtse en linkse Duitse denkers en schrijvers. Soms zien we dwarsverbanden, zoals tussen de groene politicus

(en vandaag minister van Landbouw) Cem Özdemir, zoon van Turkse gastarbeiders, en de dichter Friedrich Schiller.

Rohtus stopt zijn eerbied voor het klassieke en degelijke Duitsland niet weg. Volgens hem is er van een *schwarze Republik* (zwart is de kleur van CDU/CSU) geen sprake meer. Rohtus: „Christendemocratisch stond ooit voor conservatief en centrumrechts, maar dat waardesysteem is in de huidige Bondsrepubliek onder Merkel verder afgebrokkeld. De zwarte republiek is weggedemsterd. De *Überbau*, de geestelijke, morele en ideologische bovenbouw van de kapitalistische economische *Unterbau*, is roodgroen bepleisterd.“ In die zin heeft Duitsland wellicht de regering gekregen die vandaag past bij het land. (EDS)

Dirk Rohtus, *Scherprechters van de geest. Duits debat tot op het bot*, Ertsberg, Aalter, 2021, 310 blz., 24,95 euro, ISBN 978 94 6436 906 9.